

SZÖVEG –
VANYOVSZKI MÁRIA

KÉP –
PÁCZAI TAMÁS

A Salon
BUDAPEST

A CIPŐ ÉLETE

„Szerintem minden embernek a saját lábára készített cipőt kellene viselnie, amiben a saját útját járja” – mondja *Szilágyi Andrea*, akinél ez a mondat nem csupán üzleti fogás. Igazán eredeti, filozofikus gondolatokat fogalmaz meg az életükről, miközben a cipőkészítésről beszél.

◆ A NES cipőmárkát Andrea 2004-ben alapította. A párizsi Studio Berçot-tanítvány sokéves nemzetközi tapasztalattal a háta mögött vágott bele a saját, kis szériás gyártásba. A lánya születése miatt beiktatott kis szünet után 2015-ben adott új lendületet a márkának, de már 2008-tól tudatosan figyel a környezetkímélő cipőkészítésre. A Párizsból hozott kifinomult stílusjegyek mind a mai napig felismerhetők munkáin.

– Mesélj a kezdetekről! Miért éppen a cipők? Hol tanultál?

– Még hetedikes koromban jártunk egyszer Párizsban. Anyám mondta, hogy választhatok egy divatlapot, amit megvesz nekem, és én a *Depeche Mode* nevű lapot kértem. Igen, az ismert együttes is innen vette a nevét. A magazinból három tervező munkái fogtak meg, és mindhárman a Berçot-ban végeztek. Bár akkor megjegyeztem ezt a nevet, de azért hosszú út vezetett idáig.

– Romániában is tanultál, ha jól tudom.

– A barátnőm Franciaországba jelentkezett, én nem akartam olyan nagyot lépni, így csak Bukarestig mentem. Megtanultam románul, divatszakra jártam. Közben aztán megismerkedtem a későbbi férjemmel, és mégis Párizsban kötöttem ki.

– És akkor jött a Berçot?

– Még mindig nem. A Sorbonne-ra felvételiztem, de itt az általános művészetoktatás annyira nem

fogott meg. Untam, és ekkor jutott eszembe a Berçot. Találkoztam az igazgatónővel, Marie Ruckivel, beszélgettünk egyet, és felvett a második évre. Utólag sajnálom, hogy kimaradt az első év, mert abban az időszakban találsz igazán magadra. Ott volt több olyan tárgy és munka, ami segít a tanítványoknak a saját útjuk megtalálásában, meg ott Marie is többet tanított.

– Ott már cipőtervezést tanultál?

– Általános képzést kaptunk, cipőtervezést csak érintőlegesen tanultunk. Voltak alkalmi projektek, amiket élveztem, de akkor még nem gondoltam rá, hogy cipőket akarok tervezni. Aztán előbb *Christian Lacroix*-nál töltöttem gyakorlati időt, majd *Venera Arapuhoz* kerültem, ahol a cipők és kiegészítők már nagy szerepet kaptak. Másfél évig dolgoztam neki, együtt készítettük elő a kollekciókat, együtt terveztünk, és együtt felügyeltük a Bukarestben készülő prototípusok gyártását.

– Mesélj a saját márkáról! Honnan jött a név?

– 2004-ben alapítottam a NES-t. A Szilágyi nem éppen szerencsés más nyelvterületeken... Végül becsuktam a szemem, felütöttem az angol szótárt, és egy ceruzával böktém. Így találtam rá az n.e.s. betűsorra, amely egy tipikus angol, szótári rövidítés. Le sem fordították. Jelentése: not elsewhere specified, azaz máshol nincs pontosítva. Azt mondtam: ez jó lesz, akkor majd én pontosítom.

- Mikor kezdett érdekelni a fenntartható fejlődés szemlélete?

- Mindig is kis szériás, kézműves dolgokat akartam készíteni, nagyon fontos volt számomra az integritás, vagyis az, hogy ne csak a tárgyak legyenek szépek, hanem a keletkezésük is. Rettegtem attól, hogy elmenjek egy csapatba dolgozni, ahol olyasmit kell csinálnom, amit nem akarok. Olvastam például egyszer, hogy elégetik a Dior-ruhát, hogy magasan tartsák az árát. Az első újrahasznosított kollekcióm 2008-ban tudott elkészülni. Hat széria után ott voltak a megmaradt bőrök, amiket fel akartam használni. Ezekből bevásárlószatyrokat készítettünk.

- Mi foglalkoztat mostanában?

- Keresem, hogy mi az a pont, amitől személyesnek érezzük a tárgyat. Amikor kiválasztod a színt? Amikor valami élmény kapcsolódik hozzá? Erre utal például a rajzzal díszített két, kiállított pár cipő. Onnantól jobban vigyázunk rá? Érdekes-e az emberek számára, hogy a tőlem vett cipőket én életük végéig javítom? Legyenek-e a javításnak látható nyomai? Ahogyan az életünkben szembesülünk problémákkal, megoldjuk, majd később az egy újabb formában, egy másik szinten visszatér, így képezi le a cipő használdása, javítása az élet morfológiáját is. Ahogy haladunk előre az utunkon. ♦